

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๗๐/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ๒๘/๒๕๖๕

วันที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ผู้ร้อง
ผู้ถูกร้อง

เรื่อง พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ และมาตรา ๗๗ วรรคสาม หรือไม่

ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ส่งคำโต้แย้งของจำเลยทั้งสอง (บริษัท ทีพีเอส คอนสตรัคชั่น แอนด์
คอนซัลแตนท์ จำกัด กับพวกรวม ๒ คน) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ ๑๙๕/๒๕๖๕
คดีหมายเลขแดงที่ อ ๔๘๒/๒๕๖๕ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒
ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่งคำโต้แย้งของจำเลยทั้งสองและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า บริษัท สมชัย
อะลูมิเนียม จำกัด เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องบริษัท ทีพีเอส คอนสตรัคชั่น แอนด์ คอนซัลแตนท์ จำกัด
จำเลยที่ ๑ และนายปัญญา สังข์दानจาก จำเลยที่ ๒ ต่อศาลแขวงสมุทรปราการ ความผิดตาม
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ เนื่องจากจำเลยที่ ๑
โดยจำเลยที่ ๒ ในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อกระทำการแทนจำเลยที่ ๑ ร่วมกันสั่งจ่ายเช็ค
ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาถนนวัดกิ้งกั่ว จำนวน ๕ ฉบับ เพื่อชำระหนี้
ค่าวัสดุก่อสร้างและค่าจ้างงานซ่อมแซม งานติดตั้งวัสดุก่อสร้างให้แก่โจทก์ เมื่อเช็คทั้งห้าฉบับ

ถึงกำหนดเรียกเก็บเงิน ธนาคารเจ้าของเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คทั้งห้าฉบับ โดยให้เหตุผลว่า “เงินในบัญชีไม่พอจ่าย” โจทก์ติดตามทวงถามกับจำเลยทั้งสองให้ชำระหนี้แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉยไม่ชำระหนี้แก่โจทก์ เป็นกรณีที่จำเลยทั้งสองมีเจตนาที่จะไม่ให้ใช้เงินตามเช็ค หรือในขณะที่ออกเช็คนั้น ไม่มีเงินอยู่ในบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินตามเช็คได้ หรือให้ใช้เงินมีจำนวนสูงกว่าจำนวนเงินที่มีอยู่ในบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินได้ในขณะที่ออกเช็ค หรือถอนเงินทั้งหมดหรือแต่บางส่วนออกจากบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินตามเช็คจนจำนวนเงินเหลือไม่พอที่จะใช้เงินตามเช็คได้ หรือห้ามธนาคารมิให้ใช้เงินตามเช็ค โดยเจตนาทุจริต ศาลแขวงสมุทรปราการพิพากษาให้จำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ลงโทษปรับจำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นนิติบุคคล และลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ และคดีอยู่ระหว่างนัดฟังคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค ๑

ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์ภาค ๑ จำเลยทั้งสองโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ที่กำหนดโทษอาญาแก่ผู้ออกเช็คในลักษณะที่กำหนด โดยระวางโทษปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดโทษอาญาในความผิดซึ่งไม่ใช่ความผิดร้ายแรง คดีดังกล่าวเป็นความผิดเล็กน้อย และเป็นความผิดอันยอมความได้ อีกทั้งมีลักษณะเป็นความผิดในทางแพ่งซึ่งมีประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนว่าด้วยตัวเงินใช้บังคับอยู่แล้ว นอกจากนี้ บทบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่สอดคล้องกับกติกาสากลระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางกฎหมาย ข้อ ๑๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ขอให้ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ส่งคำโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒

ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เห็นว่า จำเลยทั้งสองโต้แย้งว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ และมาตรา ๗๗ วรรคสาม ซึ่งศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบังคับแก่คดี และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินี้ จึงส่งคำโต้แย้งดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องนี้ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วย มาตรา ๕ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลส่งความเห็น เช่นว่านั้นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ในระหว่างนั้น ให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้แต่ให้การพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามหนังสือส่งคำโต้แย้งและเอกสารประกอบเป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ส่งคำโต้แย้งของจำเลยทั้งสองในคดีอาญาหมายเลขคำที่ อ ๑๙๕/๒๕๖๕ คดีหมายเลขแดงที่ อ ๔๘๒/๒๕๖๕ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ และมาตรา ๗๗ วรรคสาม ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑ บททั่วไป โดยวรรคหนึ่ง บัญญัติหลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ และวรรคสองบัญญัติกรณีไม่มีบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญใช้บังคับแก่กรณีใดให้ใช้ประเพณีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มิได้เป็นบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ และมีได้ให้สิทธิแก่บุคคลที่จะโต้แย้งหรือกล่าวอ้างว่าบทบัญญัติ แห่งกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติมาตรานี้ ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ เป็นบทบัญญัติ ในหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ ที่กำหนดแนวทางการตรากฎหมายเพื่อให้รัฐพึงมีกฎหมาย เพียงเท่าที่จำเป็น โดยกำหนดกรอบแนวทางทั้งในแง่เนื้อหาและกระบวนการจัดทำกฎหมาย รวมทั้งการดำเนินการภายหลังจากที่กฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว เพื่อมิให้รัฐตรากฎหมายที่มีผล เป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนโดยไม่เหมาะสม มิใช่เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลโดยตรง ไม่มีกรณีที่พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔

- ๔ -

มาตรา ๔ จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ และมาตรา ๗๗ วรรคสาม ได้ คำโต้แย้ง
ของจำเลยทั้งสองไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคสอง
อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๕ -

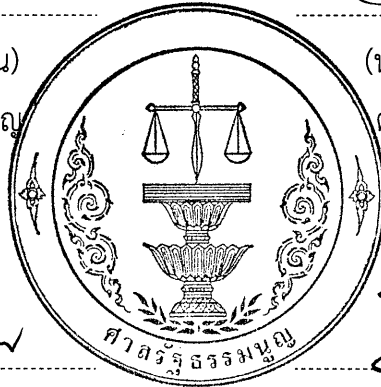
(คำสั่งที่ ๗๐/๒๕๖๕)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนฤตล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ